

בלק חי"ח שיחה ג'

טענת זמרי למשה, שהוא כהן ולכן אסור בגיורת הבאה מן העכו"ם השטופים בזמה ואם כן אין חילוק בין זו לזו. והנה, משה לא היה יכול לענות על פי לימוד בתורה שבעל פה ["יקח אשה", משא"כ אם הי' לו בה לקוחין לפני כן אזי מותרת] כי משה היה נוגע בדבר.

על הפסוק "והנה איש מבני ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדינית גו", מפרש רש"י שזמרי שאל את משה "זו אסורה או מותרת אם תאמר זו אסורה בת יתרו מי התיר לך".

ולכאורה אינו מובן הרי משה נשא את ציפורה לפני מתן תורה כשכולם היו בני נח ונתגיירו כולם ביחד במתן תורה, ואם כן אינו דומה כלל להנהגת זמרי לאחר מתן תורה, ואם כן איך יכול להיות שזמרי לא הבין את הנ"ל? ומדוע לא ענה משה לזמרי?

ויובן בהקדים השאלה הרי משה היה כהן (וגם לפי המאן דאמר שלא נתכהן משה אלא בשבעת ימי המילואים לבד משמע שבשבעת ימי המילואים היה כהן גמור) ואם כן איך נשא את ציפורה שהיתה גיורת?

והביאור: שישנה לימוד בתורה שבעל פה על פסוק "יקח אשה" שאם היה בכהן הדיוט לקוחין באלמנה ואחר כך נתמנה לכהן גדול יכנוס, ואם כן כל שכן בנדון דידן כשמשה כבר נשא את ציפורה ולכן היתה מותרת.

(והנה מלשון רש"י שעמרם לקח את יוכבד בלקוחין שניים משמע שהם נישאו בגדר הנישואין שלאחר מתן תורה, ואם כן לא היו צריכים להינשא עוד פעם לאחר מתן תורה, ולכן נאמר מיד לאחר מתן תורה "שובו לכם לאהליכם" ללא צורך בנישואין מחדש).

והנה, זה היה טענת זמרי למשה, שהוא כהן ולכן אסור בגיורת הבאה מן העכו"ם השטופים בזמה ואם כן אין חילוק בין זו לזו. והנה, משה לא היה יכול לענות על פי לימוד בתורה שבעל פה כי משה היה נוגע בדבר.

והוראה: כשאדם שואל שאלה לא בשביל התשובה אלא כדי להתיר את המדינית אזי אין לענות לו. וכן כשהיצר בא לאדם בטענות אין להכנס עימו בשקליא וטריא אלא "משכהו לבית המדרש", באופן דלמעלה מטעם ודעת. ועל דרך ההנהגה דבעל הגאולה די"ב תמוז שהמסירות נפש שלו היה באופן ד"בקנאו את קנאתי" גם כשלא היה חיוב למסירות נפש. והמסירות נפש היה באופן דבחסד וברחמים (כבקשתו שנשיאותו תהיה באופן דחסד ורחמים).